

Божок Ольга Ігорівна
bogok_olga@ukr.net
к. н. держ. упр., викл.
ФСП КПІ ім. Ігоря Сікорського

ЦИФРОВІЗАЦІЯ МИРОТВОРЕННЯ ТА ЦИФРОВА ДИПЛОМАТІЯ У ВРЕГУЛЮВАННІ КОНФЛІКТІВ

У сучасному інформаційному суспільстві процеси цифровізації вже стають визначними у реалізації державної політики, тоді як формування публічної політики засобами цифрових технологій, зокрема, з метою вироблення механізмів врегулювання конфліктів в Україні, поки що потребує подальших науково-практичних напрацювань. Цифровізація в даному контексті охоплює не тільки впровадження специфічного технологічного забезпечення й відповідних безпекових запобіжників в інформаційному та кібер просторах, а й продукує трансформації змісту і форм публічно-адміністративної діяльності та публічних комунікацій з досягнення сталого миру.

Враховуючи ті тенденції, які формуються національними державами у дискусії з міжнародною спільнотою на полях ООН, можна зацентувати тезу про те, що наразі активно посилюється тісне «цифрове співробітництво на шляху до цифрового миру», що відображено у «Дорожній карті цифрового співробітництва» ООН. У даному документі наголошується також і на тому, що «епоха цифрової взаємозалежності» держав покликана посилити колективне управління на засадах високої суспільної місії з досягнення миру, справедливості та інклюзивності. [1]

З огляду на вищезазначене, ми можемо проаналізувати траєкторії розвитку цифровізації й по іншим напрямкам діяльності ООН, і насамперед, це врегулювання конфліктів із наголосом на досягнення миру у парадигмі миротворення, посередництва та переговорів. Для прикладу, наведемо декілька кроків з розбудови архітектури цифрового співробітництва у сфері миротворчої діяльності, які вже запроваджено ООН на основі «Стратегії цифрової трансформації миротворчої діяльності ООН». [2] Це створення інформаційно-аналітичних центрів з превенції конфліктів, з моніторингу мови ненависті, застосування геолокаційних карт конфліктів, що ілюструють прихильність принципам публічності і прозорості, надаючи доступ до публічної інформації про мирні переговори, аналіз потреб місцевого населення з використанням штучного інтелекту та інші.

Водночас, потенціал цифрових технологій у миротворчій діяльності з примушення до миру та підтримання миру створює нові виклики і загрози ідеологічного характеру, руйнівний вплив яких розмиває ментальні і ціннісні кордони сторін конфлікту. Цифровізація конфліктів та цифрові технології у миротворчій діяльності, на нашу думку, створюють прецеденти, яких не було в історії миротворення часів «аналогового світу», тому конфлікти стають складно врегульованими на засадах існуючого міжнародного права. На противагу цьому, впровадження цифрових технологій у постконфліктному миробудівництві та багатокомпонентних миротворчих місіях вже сьогодні актуалізує вироблення інноваційно-орієнтованих практик дипломатичної діяльності «цифрової ери» в контексті розвитку посередництва, переговорів та реалізації діалогових громадських ініціатив.

Відмітимо, що цифрова дипломатія, як поняття, базується на термінології, дотичної до сфери управління міжнародними відносинами, і трактується як різновид публічної дипломатії, яка сьогодні ситуаційно трансформується в онлайн-дипломатію. На нашу думку, сучасний інформаційно-комунікаційний простір публічного управління та адміністрування зазнає стрімкого розвитку, коли практики публічних комунікацій випереджають теорію. Це створює передумови для визначення аналітиками й експертами цифрової дипломатії як «медійної дипломатії», що пояснюється активною участю медіа, соціальних мереж та ЗМІ у розповсюдженні інформації з метою формуванні суспільної думки.

Ми можемо запропонувати два підходи до розуміння цифрової дипломатії, релевантні сьогодні. Перший підхід об'єднує інформаційно-технологічні аспекти цифровізації у врегулюванні конфліктів, пов'язані з інформаційною безпекою та цифровою безпекою. Другий підхід ми пропонуємо виокремити як такий, що висвітлює нові гуманітарні смисли цифрової дипломатії у врегулюванні конфліктів. Тоді цифрова дипломатія розуміється як сукупність комунікативних аспектів діалогової взаємодії суб'єктів публічно-адміністративної діяльності на рівні їх суб'єкт-суб'єктної взаємодії (міжінституційні комунікації), а також у дискусіях із громадянським суспільством, міжнародною спільнотою держав-стейкхолдерів засобами цифрових та інформаційних технологій.

Таким чином, ми наголошуємо на актуальності подальших наукових досліджень цифровізації врегулювання конфліктів в публічному управлінні та адмініструванні в Україні. Також, з урахуванням суспільної значимості комунікативного виміру публічно-адміністративної діяльності, ми

виокремлюємо цифрову дипломатію як драйвер розвитку суб'єкт-суб'єктних публічних комунікацій на засадах діалогових ініціатив громадянського суспільства.

Список використаних джерел:

1. Implementing the Secretary-General's Roadmap for Digital Cooperation.

URL: [https://www.un.org/techenvoy/sites/www.un.org.techenvoy/files/Update on Roadmap implementation April 2021.pdf](https://www.un.org/techenvoy/sites/www.un.org.techenvoy/files/Update_on_Roadmap_implementation_April_2021.pdf) (дата звернення 7.11.2021).

2. Strategy for the digital transformation of UN peacekeeping.

URL: https://peacekeeping.un.org/sites/default/files/strategy-for-the-digital-transformation-of-un-peacekeeping_en_final-01_15-08-2021_final.pdf (дата звернення 7.11.2021).